

Kemikaalien luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista koskevan CLP-asetuksen muutoksen toimeenpano

Tästä on kyse

Kemikaalien luokitusta, merkintää ja pakkaamista koskevan CLP-asetuksen muutos tuli voimaan 10.12.2024. Uusi asetus sisältää monia uusia velvoitteita, jotka yhdessä vajaa vuotta aiemmin annetun uusien vaaraluokkien delegoidun asetuksen velvoitteiden kanssa haastavat yritysten resursseja ja toimenpiteiden suunnittelua. Velvoitteet ovat osin päällekkäisiä ja osin epäselviä.

Kemianteollisuuden kanta

CLP-asetuksen mukainen vaaraviestintä aineiden ja seosten ominaisuuksista on tärkein kemikaalien valmistajien ja käyttäjien turvallisuustyökalu yhdessä käyttöturvallisuustiedotteen kanssa. Kemikaaleista annettavien tietojen tulee olla selkeästi saatavilla, helposti ymmärrettäviä ja riskiviestinnän näkökulmasta oikein mitoitettuja. Kemikaaliturvallisuuteen ja tuotteiden kestävään käyttöön vaikuttaa myös muu tuotetieto, erityisesti käyttöohjeet, joille pitää jättää tuotteen pakkauksessa riittävästi tilaa.

CLP-vaaraetiketin kirjasinkokovaatimuksen tulkinnan tulee olla sellainen, että samalla, kun etiketin tietojen luettavuus paranee, myös mahdollisuus tuoda tietoa useammalla kielellä säilyy, eikä vaaraetiketin koko suurene niin, että tärkeää muuta tietoa olisi pakkauksesta vähennettävä.

Mainonnan yhteydessä vaaditaan myös kemikaalien kattavien vaaratietojen ilmoittamista. Olisi tärkeä rajata käytännössä, mitä mainontaa asetuksessa tarkoitetaan. Mikäli esimerkiksi tuoteluetteloihin tulee lisätä vaaraetiketin tietoja, tulee luetteloista pitkiä ja vaikealukuisia. Ensisijainen huoli on kuitenkin kemikaalivaaratietojen ”ylitarjonta”, jolloin niiden merkitys saattaa heiketä. Etämyyntitilanteissa vaaratietojen näkyminen on tärkeää, kun asiakas tekee ostopäätöksen näkyvillä olevien tietojen perusteelle.

Asetuksen ja uusien vaaraluokkien siirtymäajat ovat vielä kuukausia niiden julkaisun jälkeen vaikeasti ymmärrettäviä. Näihin tulisi saada selkeät ohjeet, milloin velvoitteiden toimeenpano alkaa ja mihin mennessä markkinoilla olevien tuotteiden pitää viimeistään olla vaatimusten mukaisia. Siirtymäaikojen tulkinnassa on tärkeä muistaa, että pitkäikäiset tuotteet voivat olla useamman kuukauden tai jopa vuosia toimitusketjussa, esim vähittäiskaupassa käyttökelpoisina, eikä toimivan tuotteen hävittäminen ole kestävyysperiaatteiden mukaista toimintaa.

Tilanne ja aikataulu

CLP-asetuksen ohjeistusta ja tulkintoja viimeistellään 2025 kesään mennessä, jolloin komissio on luvannut ohjeen asetuksen muutoksen tulkinnoista.

Velvoitteiden voimaantulon siirtymäaikoja jatkuu vielä kolmen vuoden ajan, jolloin uusia tulkintoja ja kysymyksiä nousee esiin.

Eliisa Irpola
Johtava asiantuntija, Tuoteturvallisuus
040 539 2556
Kemianteollisuus ry